

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Кафедра англійської філології та методики викладання іноземної мови

Протокол засідання кафедри №
від «» 2024 р.
Завідувач кафедри Морозова І.І.

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

**КОНЦЕПТ *ВІЙНА* В АНГЛОМОВНІЙ ТА УКРАЇНСЬКОМОВНІЙ
ЕЛЕКТРОННІЙ ПРЕСІ**

Виконавець:

студент II курсу магістратури
групи АМП-61
Уваров Михайло Андрійович

Керівник роботи:

Бондаренко Євгенія Валеріївна
доктор філологічних наук, професор

Підсумкова оцінка:

за національною шкалою:
кількість балів: _____

Підпис керівника

Кваліфікаційну магістерську роботу _____ на засіданні Екзаменаційної комісії.
Протокол № _____ від «_____» _____ 2024 р.

Голова Екзаменаційної комісії _____

Харків – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ СТРУКТУРИ КОНЦЕПТУ <i>ВІЙНА</i>, УТІЛЕНОГО В МЕДІАДИСКУРСІ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ, США ТА УКРАЇНИ	5
1.1. Медійний дискурс: визначення, типологія	5
1.2. Когнітивний механізм структурування концепту. Сутність лінгвальних семантичних мереж.....	7
Висновок до розділу 1	12
РОЗДІЛ 2. СТРУКТУРА КОНЦЕПТУ <i>ВІЙНА</i>, В МЕДІАДИСКУРСІ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ, США ТА УКРАЇНИ	14
2.1. Структура концепту <i>ВІЙНА</i> , лексично утіленого в медіадискурсі Великої Британії та США	14
2.2. Порівняльна структура концепту <i>ВІЙНА</i> , утіленого в електронних англомовних та українськомовних виданнях	23
Висновок до розділу 2	38
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	40
БІБЛІОГРАФІЯ	42

ВСТУП

Магістерську роботу присвячено вивченню когнітивної структури концепту ВІЙНА, утіленого в англomовній та українськомовній електронній пресі за період з 1980 по 2024.

У сучасному інформаційному просторі, коли конфлікти та воєнні дії дедалі частіше стають предметом глобального висвітлення, особливо актуальним стає питання того, як саме концепт війни представлений у медійному дискурсі різних мовних культур. Електронна преса відіграє ключову роль у формуванні суспільної думки, адже саме вона в реальному часі забезпечує людей новою інформацією про хід подій, їх наслідки та емоційний контекст. Через призму концепту ВІЙНА медіа можуть не лише передавати факти, а й конструювати певні когнітивні моделі, що впливають на сприйняття ситуації аудиторією. Це особливо помітно під час збройних конфліктів, коли риторика ЗМІ здатна впливати на суспільні настрої, формувати образ “свого” та “чужого”, підсилювати страх або, навпаки, викликати патріотичний підйом.

Розуміння когнітивної структури концепту ВІЙНА є необхідним для аналізу того, як засоби масової інформації в англomовному та українськомовному середовищах конструюють реальність війни. Сьогодні ми живемо в епоху інформаційних війн, де слова можуть не лише описувати події, а й перетворюватися на інструменти маніпуляції. Тому дослідження особливостей уявлень про війну в різних мовних та культурних контекстах дозволяє не лише краще розуміти процеси медійного відображення конфліктів, але й протидіяти нав’язаним тлумаченням, розвивати критичне мислення щодо інформаційного впливу.

Актуальність даної теми обумовлена необхідністю наукового осмислення структурних елементів концепту ВІЙНА, представленого в англomовних та українськомовних електронних медіа. У роботі розглядається, які компоненти концепту ВІЙНА актуалізуються в різних мовних середовищах, як відмінності в культурно-мовних кодах впливають на сприйняття цього концепту та яку роль відіграють емоційно-оціночні компоненти в конструюванні образу війни.

Об’єктом дослідження є англomовні лексичні засоби утілення концепту ВІЙНА в електронних виданнях Великої Британії, США та України.

Предметом дослідження є структура концепту ВІЙНА, лексично утіленого в електронних виданнях Великої Британії, США та України.

Мета дослідження полягає у виявленні когнітивної структури концепту ВІЙНА, лексично утіленого в електронних виданнях Великої Британії, США та України.

Завдання дослідження включає такі:

- уточнити визначення медійного дискурсу;
- описати когнітивний механізм структурування концепту;
- схарактеризувати структуру концепту ВІЙНА та засоби її лексичного утілення в електронних виданнях Великої Британії, США та України;
- визначити відмінні риси у структурі концепту ВІЙНА, утіленого в медіа англомовних та українськомовних виданнях.

Матеріалом дослідження слугують 100 мовних утілень концепту ВІЙНА в англомовній та українськомовній електронній пресі.

Методи дослідження включають в себе дискурс-аналіз та методику будування лінгвальних мереж.

Наукова новизна дослідження міститься у виявленні специфічних когнітивних структур концепту ВІЙНА в англомовних та українськомовних медіа з порівняльним аналізом їхніх особливостей.

Теоретичне та практичне значення цього дослідження полягає в тому, що його результати можуть бути корисними як у сфері когнітивної лінгвістики, так і в медіазнавстві, допомагаючи зрозуміти механізми впливу медіа на формування громадської думки про війну.

Магістерська робота **складається** з вступу, двох розділів із висновками до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел (українською мовою - 19, англійською - 35). Кількість сторінок текстової частини роботи – 36.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ СТРУКТУРИ КОНЦЕПТУ *ВІЙНА*, УТІЛЕНОГО В МЕДІАДИСКУРСІ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ, США ТА УКРАЇНИ

1.1. Медійний дискурс: визначення, типологія

Концепт *ВІЙНА*, серед інших, посідає наразі одне з провідних місць у політичному медіадискурсі. Це зумовлює необхідність розглянути медіадискурс як об'єкт лінгвістичних розвідок. У центрі уваги цих розвідок знаходиться відповідь на питання, що лежать у лінгвокомунікативній та лінгвокогнітивній площинах: як масові комунікації використовують мову, щоб впливати на свою аудиторію, формувати громадську думку та уявлення про світ.

Медійний дискурс — це форма соціальної комунікації, що відбувається через медіа і виконує важливу роль у формуванні громадської думки. Він охоплює різні мовні та немовні практики, які медіа використовують для передачі інформації, створення певних смислів і впливу на аудиторію. Ця концепція детально досліджена в рамках критичного дискурс-аналізу [12].

За Феркло, медійний дискурс слід аналізувати через три основні виміри:

- 1) лінгвістичний аналіз текстів — це дослідження слів, граматики, стилю, якими медіа передають повідомлення.
- 2) аналіз дискурсивних практик — аналіз того, як медіатексти створюються, поширюються і споживаються.
- 3) соціокультурний контекст — це включає дослідження, як дискурс відображає і підтримує соціальні відносини влади, ідеологію та домінування [12].

Також медійний дискурс класифікується за типами:

- 1) новинний дискурс:

Це дискурс, характерний для новинних медіа, таких як газети, телебачення, радіо та онлайн-платформи. Він зосереджений на передачі фактів та подій, проте навіть у цьому випадку вибір мови і аналіз новин може мати ідеологічний характер. Новинні медіа впливають на суспільні уявлення про події та формують громадську думку через відбір та представлення інформації.

2) рекламний дискурс:

Цей тип дискурсу спрямований на переконання аудиторії придбати товар або послугу. Він часто використовує стилістично яскраві вирази, емоційні апеляції та ідеалізовані зображення, щоб створити бажані асоціації з продуктом. Рекламний дискурс здатен не тільки інформувати, але й маніпулювати потребами споживачів.

3) політичний дискурс:

Використовується в рамках політичних кампаній, виступів і дебатів. Політичні лідери та партії застосовують цей тип дискурсу для мобілізації виборців, аргументації своїх позицій та формування певного політичного світогляду. Тут важливо, як мова використовується для підтримки або критики певних політичних ідей чи режимів.

4) розважальний дискурс:

Це мова, яка використовується в розважальних медіа — телешоу, кіно, музичних кліпах тощо. Мета цього дискурсу — розважати, привертати увагу та створювати культурні ідеали, часто через гумор, драматизацію або інші творчі засоби. Цей тип дискурсу також впливає на соціальні норми та цінності через масову культуру.

5) експертний або науково-популярний дискурс:

Характеризується передачею знань і пояснень наукових або технічних тем у доступній для широкої аудиторії формі. Його мета — інформувати та навчати, при цьому роблячи складні поняття зрозумілими [12].

Критичний дискурс-аналіз досліджує не лише те, що сказано, але і те, як це сказано і яким чином це впливає на суспільство. У випадку медіа, це дає змогу зрозуміти, як засоби масової інформації можуть формувати певні ідеї та підтримувати існуючі владні структури через мову [12].

Це дозволяє побачити, як дискурс медіа може сприяти легітимізації певних політичних або економічних процесів, а також прихованих ідеологічних впливів на суспільство.

Варто додати, що медійний дискурс відображає стан суспільства, відображає й інші позитивні та негативні зміни в певний період її розвитку. Вибір мовної одиниці, граматичної форми або структури адресатів показують не тільки їх індивідуальні мовні уподобання та звички, а також вказують на мовні навички осіб та соціальних груп, тобто суспільство певного історичного періоду [4, 220].

Медіадискурс є складником мовленнєвого процесу, який сигналізує про розвиток суспільства, суспільний стан, стан груп людей і людини як окремого індивіда. Його ретельне вивчення дає змогу людям знайти та зрозуміти особливості мислетворення один одного, певних груп, які є споживачами інформації, медіапродукту [4, с. 220]. Існування ЗМІ без споживача неможливе: сучасний соціум паралельно існує та стрімко розвивається разом із масовими комунікаціями, про що свідчать як позитивні, так і негативні зміни в суспільстві, соціальній думці.

Потужний і швидкий сплеск модернізованих технологій у 21 ст. сприяє масовому зростанню уваги до безмежного потоку інформації. Учені запропонували нові терміни: “медіатизована особистість” і “медіатизоване суспільство” [47]. Процес комунікації формував дослідницьку парадигму, яка включає дослідження медіадискурсу на тлі різних сфер життя, а саме політичної, економічної, соціальної, правової, філософської, просвітницької, культурної тощо.

Медіадискурс — це особлива форма соціальної комунікації, що розгортається у сфері масової інформації. Він охоплює мову, тексти та візуальні елементи, що використовуються в медіа для передачі певних ідей, впливу на громадську думку та формування певних соціальних поглядів. Його характерною рисою є поєднання текстових і візуальних елементів з контекстом їхньої інтерпретації.

Головними комунікативними властивостями медіадискурсу є: інформативність, переконливість, розважальність, маніпулятивність.

З когнітивної точки зору, медійний дискурс постає як інструмент, що впливає на спосіб сприйняття реальності. Він допомагає структурувати та тлумачити інформацію, визначає рамки нашого розуміння подій і явищ. Через медіа аудиторія отримує не тільки факти, а й готові когнітивні моделі для інтерпретації світу, що може сприяти як інформуванню, так і маніпуляції громадською думкою.

1.2. Когнітивний механізм структурування концепту. Сутність лінгвальних семантичних мереж

Когнітивний механізм структурування концепту в контексті війни відображає, як наша свідомість організовує інформацію та створює концептуальні системи для розуміння ідеї конфлікту, безпеки, ворога тощо. Концепти — це ментальні моделі, які ми формуємо, аби впорядковувати знання і досвід. Під час війни ці концепти є

особливо важливими, оскільки мова стає інструментом для впливу на громадську думку, маніпуляції та пропаганди [1].

Війна як соціальний феномен є складною подією, яку люди сприймають через конкретні ментальні моделі. Вони допомагають зрозуміти та осмислити реальність. Концепти війни, які створюються в масовій свідомості, включають такі елементи, як ВРОГ, ГЕРОЙ, ЗАГРОЗА, ЗАХИСТ, СВОБОДА. Ці концепти часто структуруються в нашій свідомості через так звані лінгвальні семантичні мережі, які представляють відношення між мовними одиницями та їхніми значеннями в різних контекстах [1].

Наприклад, поняття “ворог” може поєднуватися з поняттями “загроза”, “наси́льство”, “агресія”, формуючи негативне ставлення до опонента. Тоді як “герой” асоціюється з “захистом”, “відвагою”, “боротьбою за свободу”, створюючи позитивний образ. Ці концептуальні мережі дозволяють упорядковувати та інтерпретувати різні події війни і таким чином впливати на емоції та ставлення людей до війни [1].

Медіа можуть створювати та закріплювати образи груп через мовні та аргументаційні прийоми. Особлива увага приділяється представленню “іншої” (out-group) — групи, яка сприймається як “чужа” або “ворожа” у певному соціальному чи політичному контексті. Медіадискурс впливає на формування національної та культурної ідентичності, використовуючи зокрема методи стереотипізації, підсилення негативних рис та емоційне забарвлення [14].

До основних аспектів образу “іншої” можна віднести наступні

1) аргументаційні стратегії:

Медіа часто використовують поляризаційні аргументи для поділу світу на “своїх” і “чужих”. Це особливо помітно в описі конфліктів, де “інший” змальовується як загроза, що підсилює відчуття небезпеки та виправдовує певні дії “своїх”. Такі стратегії сприяють посиленню колективної ідентичності серед “своїх” через протиставлення з “іншим” [14].

2) лексика з негативною конотацією:

Використання специфічних слів та фраз із негативним забарвленням допомагає медіа створювати негативні асоціації з групами, які вважаються “чужими”. Наприклад, у висвітленні конфліктів або криз медіа можуть використовувати такі терміни, як

“ворог”, “загарбник” або “терорист”, що посилює негативний образ і надає певному народу чи групі негативного символічного статусу [14].

3) створення узагальнених образів:

Медіа схильні спрощувати та узагальнювати характеристики цілих груп, що призводить до стереотипізації. Це підкреслює, що “інший” володіє однорідними рисами, часто негативними, і не враховує індивідуальності або культурного різноманіття всередині групи. Такі спрощені образи сприяють знеособленню та посилюють дистанцію між групами [14].

4) конструювання “загрози”:

Медіа часто використовують емоційно забарвлену лексику, щоб зобразити “інших” як загрозу суспільній безпеці або культурній ідентичності. Це робиться за допомогою таких мовних засобів, як метафори війни, наприклад, зображення “іншого” як агресора чи окупанта. Таким чином, аудиторія сприймає представників “іншої” групи через призму страху та недовіри [14].

5) вплив на суспільну свідомість:

Через такі прийоми медіа можуть не лише передавати інформацію, але й активно формувати уявлення про певні соціальні групи, що впливає на громадську думку та політику. Ці медійні образи, створені через негативні конотації, можуть поглиблювати культурні розбіжності, сприяти посиленню упереджень і виправдовувати агресивну політику щодо “іншого” [14].

Таким чином, дослідження Саломі Бокала надають важливі інструменти для аналізу впливу медіадискурсу на формування уявлень про інші нації, релігії та соціальні групи, демонструючи, як засоби масової інформації можуть конструювати негативні стереотипи та образи через спеціально підібрану лексику і стратегічне структурування контенту [14].

Лінгвальні семантичні мережі — це когнітивні моделі, що описують взаємозв’язки між лексичними одиницями. Вони відображають, як концепти поєднуються між собою і як вони допомагають структурувати наші знання про світ. У контексті війни ці мережі можуть стати потужним інструментом пропаганди та інформаційної війни. Наприклад, політичні лідери та ЗМІ можуть створювати конкретні мовні конструкції, що легітимізують воєнні дії [1].

Лінгвальні мережі можуть розглядатися як інструмент для побудови “комбінаторного тезаурусу”, що відображає взаємодію смислових елементів мови.

Основними складовими таких мереж є:

- 1) вузли — це мовні одиниці, слова або фрази, які мають певні семантичні значення.
- 2) зв'язки між вузлами — це семантичні або синтаксичні відношення, що об'єднують слова у контексти.
- 3) концепти — це ментальні представлення понять або явищ, які виражаються через ці мовні одиниці та їх зв'язки [1].

Функції лінгвальних мереж:

- 1) моделювання знань: Мережі відображають, як знання організовано в нашій свідомості через мову.
- 2) комбінування інформації: Через мережеві структури різні смислові елементи можуть комбінуватися для побудови нових значень і зв'язків.
- 3) узагальнення і абстрагування: Мережі дозволяють представити як конкретні, так і абстрактні поняття за допомогою мовних одиниць.
- 4) навігація між смислами: Використовуючи мережу, можна легко перейти від одного концепту до іншого, враховуючи їх семантичні зв'язки [1].

З когнітивної точки зору, лінгвальні мережі дозволяють мові функціонувати як інструмент для організації думок та ідей, що сприяє сприйняттю та інтерпретації нової інформації. Вони також допомагають ефективно обробляти і зберігати знання у нашій пам'яті.

Когнітивні операції:

Когнітивні операції, пов'язані з лінгвальними мережами, включають в себе наступні:

- 1) категоризація — визначення схожостей та відмінностей між елементами мовних мереж. Це процес, через який слова об'єднуються в категорії за їхніми смисловими характеристиками. Наприклад, слова СОБАКА, КІТ, ТИГР об'єднуються у категорію ТВАРИНИ.
- 2) узагальнення — процес створення загальних концептів або категорій на основі конкретних прикладів. У медіадискурсі це проявляється в тому, як новини створюють загальні образи або концепції на основі окремих фактів.

3) індукція та дедукція — це дві логічні операції. Індукція дозволяє створювати загальні знання на основі конкретних випадків (від часткового до загального), а дедукція — застосовувати загальні принципи до конкретних ситуацій (від загального до часткового).

4) аналогія — пошук подібностей між різними об'єктами чи поняттями, що дозволяє створювати нові зв'язки в лінгвальній мережі. Це часто використовується в медіадискурсі для порівняння подій або ситуацій, щоб спрямувати сприйняття аудиторії [1].

Лінгвальні мережі важливо використовувати у новинному дискурсі для передачі інформації та маніпуляції сутями. Слід враховувати те, як медіа використовують ці мережі для формування когнітивних моделей аудиторії [2].

Таким чином, лінгвальні мережі виконують ключову роль у когнітивній обробці мови, дозволяючи людині орієнтуватися в складній інформаційній системі мови та смислів.

Висновки до розділу 1

Медійний дискурс є важливим об'єктом дослідження в сучасній лінгвістиці, оскільки він є формою соціальної комунікації, що впливає на громадську думку та масову свідомість. Він включає різноманітні мовні та немовні практики, які використовуються засобами масової інформації для створення та передачі смислів. Ключовими елементами для аналізу медіадискурсу є його лінгвістичні, дискурсивні та соціокультурні аспекти.

Медійний дискурс класифікується на кілька основних типів, серед яких:

- 1) новинний дискурс — передача фактів і подій, часто через призму ідеологічних інтерпретацій.
- 2) рекламний дискурс — вплив на споживача з метою переконання.
- 3) політичний дискурс — використання мови для мобілізації громадськості та просування ідеологій.
- 4) розважальний дискурс — формування культурних цінностей через медіапродукти.
- 5) експертний або науково-популярний дискурс — поширення знань у доступній формі для широкої аудиторії.

Кожен з цих типів використовує різні лінгвальні та дискурсивні стратегії для впливу на сприйняття аудиторії.

Одним з важливих концептів у сучасному політичному медіадискурсі є концепт ВІЙНА. Він структурований через лінгвальні мережі, які об'єднують такі поняття, як ВОРОГ, ЗАХИСТ, ЗАГРОЗА, створюючи ментальні моделі для розуміння ситуації війни. Це дозволяє медіа формувати уявлення про конфлікти та впливати на емоційне сприйняття громадськості.

Медіа можуть створювати та закріплювати образи груп через мовні та аргументаційні прийоми. До прикладів основних методів можна віднести такі як використання аргументаційних стратегій, лексики з негативною конотацією, створення узагальнених образів, конструювання “загрози”, впливу на суспільну свідомість.

Лінгвальні мережі є когнітивними структурами, що представляють відношення між мовними одиницями і концептами. Вони складаються з вузлів, зв'язків та концептів. Основні функції лінгвальних мереж включають:

- 1) моделювання знань.

- 2) комбінування інформації.
- 3) узагальнення і абстрагування.
- 4) навігацію між сутями.

Когнітивні операції, такі як категоризація, узагальнення, індукція та аналогія, використовуються для організації та інтерпретації інформації в медіадискурсі.

РОЗДІЛ 2.

СТРУКТУРА КОНЦЕПТУ *ВІЙНА*, В МЕДІАДИСКУРСІ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ, США ТА УКРАЇНИ

2.1. Структура концепту *ВІЙНА*, лексично утіленого в медіадискурсі Великої Британії та США

Маю на меті дослідити лексичне утілення структури концепту *ВІЙНА* лексично утіленого в медіадискурсі Великої Британії та США за наступними прикладами:

Джерела англомовного медіадискурсу

1) “12 injured after a Russian glide bomb smashes into a Ukrainian apartment building” (The Independent, 2024) [31].

Вживання *glide bomb*, *smashes into* та *injured* акцентує на руйнівній силі атаки і тяжких наслідках для мирних мешканців. Вербалізація війни тут реалізується через емоційно насичені терміни, що створюють образ беззахисності жертв і безпосередньої жорстокості агресора. Конструкції сприяють посиленню симпатії до постраждалих та формують уявлення про безперервну загрозу для мирного населення.

2) “1991 Victory Over Iraq Was Swift, but Hardly Flawless” (The New York Times, 2012) [32].

Використання слів *Victory* та *Hardly Flawless* акцентує на стратегічному аспекті війни та її наслідках. Текст формує двозначне враження про військові успіхи, залишаючи простір для критичного осмислення і відображення складності військових кампаній. Лексичні конструкції створюють образ війни як одночасно потужної і непередбачуваної сили, де перемога не завжди бездоганна.

3) “After Missile Attack, Israel May Be Ready to Risk All-Out War With Iran” (The New York Times, 2024) [33].

Фрази *Missile Attack*, *Ready to Risk All-Out War* підкреслюють готовність до ескалації, що показує рішучість Ізраїлю на фоні серйозної загрози. Лексика створює відчуття напруги, розглядаючи конфлікт як неминучу загрозу, яка може перерости у масштабну війну. Це підсилює образ конфлікту як перманентної загрози, яка виснажує сторони.

4) “Bombing Kyiv Into Submission? History Says It Won’t Work” (The New York Times, 2022) [34].

Вирази *bombing into submission* та *won’t work* використовуються з метою історичного осмислення поточних військових дій. Підхід до опису війни через іронічне заперечення ідеї перемоги силою робить акцент на стратегії як важливому аспекті конфлікту. Цей наратив формує уявлення про війни як такі, що рідко вирішуються лише через фізичну агресію.

5) “Children's hospital blown up as Putin launches 'genocidal' missiles” (The Daily Mail, 2024) [35].

Вислів *genocidal missiles* надає конфлікту крайнє емоційне забарвлення. Лексичні одиниці, такі як *Children’s hospital blown up*, формують драматичний і негативний образ агресора. Це посилює емоційний ефект, викликаючи відчуття жаху від спрямованих дій проти цивільного населення.

6) “Fighting in Panama: The Planning; U.S. Invasion: Many Weeks of Rehearsals” (The New York Times, 1989) [36].

У тексті *planning* та *weeks of rehearsals* підкреслюють обдуманий та підготовлений характер війни, створюючи образ військової операції як ретельно спланованої дії. Це контрастує з хаосом бойових дій і підкреслює важливість координації, технологічної підготовки та стратегічної думки у війні.

7) “Gaza is in ruins after Israel's yearlong offensive. Rebuilding may take decades” (The Independent, 2024) [37].

Використання *in ruins* та *rebuilding may take decades* підсилює уявлення про масштабні руйнування та їх довготривалі наслідки для суспільства. Лексика, яка підкреслює руйнування та відсутність швидкого відновлення, формує образ війни як явища, що залишає глибокі, постійні травми.

8) “How Leaders and Diplomats Are Trying to End the Gaza War” (The New York Times, 2024) [38].

Вживання *trying to end* та *diplomats* створює образ війни, яка може бути припинена через дипломатичні зусилля. Акцент на міжнародних переговорах формує конструктивний наратив, де надія на припинення конфлікту спонукає до уявлення про війну як процес, що може бути вирішений мирним шляхом.

9) “How we verify our reporting on the Ukraine war” (The New York Times, 2022) [39].

Текст фокусується на *verify our reporting* та *credibility*, що підкреслює важливість етичного висвітлення війни. Замість емоційного забарвлення, текст акцентує на перевірці фактів, сприяючи формуванню образу журналістики як інструменту об’єктивності та надійності під час війни.

10) “Invention That Shaped the Gulf War: the Laser-Guided Bomb” (The New York Times, 1991) [40].

У тексті *laser-guided bomb* представляє технологію, яка змінила хід війни, акцентуючи на інноваціях. Цей наратив показує війну як технологічно розвинене явище, в якому технологія змінює можливості воюючих сторін і дозволяє досягати точкових, ефективних ударів.

11) “Israel Bombs Beirut Site, Targeting Presumed Successor to Slain Hezbollah Leader” (The New York Times, 2024) [41].

Вирази *targeting presumed successor* та *bombs Beirut site* створюють образ точкових, стратегічних ударів, які показують цілеспрямованість військових дій. Цей наратив формує уявлення про війну як контрольований процес, у якому важлива точність і планування.

12) “Israel Says at Least 8 Soldiers Are Killed in Clashes With Hezbollah” (The New York Times, 2024) [42].

Текст використовує *killed in clashes* і *Hezbollah*, що підкреслює буденність жорстоких зіткнень і втрат. Образ війни тут показаний як постійне протистояння, де втрати стають частиною конфлікту.

13) “John C. Bahnsen Jr., 89, Dies; Fierce Commander During the Vietnam War” (The New York Times, 2024) [43].

Вирази *fierce commander* і *Vietnam War* формують уявлення про війну як місце, де народжується героїзм. Це створює образ війни як випробування, що потребує рішучості, і романтизує військову службу через особистий внесок.

14) “Lebanese emergency services are overwhelmed and need better gear to save lives in wartime” (The Independent, 2024) [44].

Використання *overwhelmed* та *better gear* формує уявлення про важкі умови роботи рятувальників під час війни. Це підкреслює гуманітарні виклики, що постають перед людьми, які прагнуть допомогти, і показує війну як кризу ресурсів.

15) “NATO warns of Russia’s long war in Ukraine, vows to be ready” (The Associated Press, 2023) [45].

Вирази *long war* і *vows to be ready* акцентують на стратегічній підготовці та передбачуваний тривалості конфлікту. Це створює образ війни як випробування витривалості та готовності, що вимагає рішучості і витримки з боку міжнародних сил.

16) “Russian drones hunt civilians in Kherson ‘safari’” (The Daily Telegraph, 2024) [46].

Фрази *hunt civilians* і *safari* створюють зловісний образ війни як постійної загрози для цивільного населення. Це сприяє формуванню уявлення про війну як страхітливую небезпеку, що несе страждання мирним жителям.

17) “Russia-Ukraine war at a glance: what we know on day 309 of the invasion” (The Guardian, 2022) [47].

Використання *day 309 of the invasion* акцентує на затяжності конфлікту. Це допомагає сформувати образ війни як явища, яке триває і має серйозні, довготривалі наслідки.

18) “The U.S. War in Afghanistan: How It Started, and How It Ended” (The New York Times, 2021) [48].

Використання лексики *started, ended* фокусує увагу на історичному розвитку і завершенні війни. Така вербалізація концепту війни представляє її як процес із чіткими часовими межами. У тексті акцент робиться на хронології та основних подіях, що робить війну схожою на цикл із передбачуваним початком та кінцем, який підкреслює політичний контекст, рішення та наслідки.

19) “Ukraine war briefing: Fight hard through autumn, Zelenskyy urges forces” (The Guardian, 2024) [49].

Фрази *fight hard, urges forces* передають мобілізаційний заклик, що підкреслює волю до опору. Акцент на словах *autumn* та *urges* відображає поточну ситуацію на полі бою і надає війні сезонну, змінну динаміку, що підкреслює напруження і готовність до тривалого протистояння. Це додає концепту війни аспект стратегії і витривалості.

20) “Ukraine war briefing: Russian attacks on hospital in Ukraine’s Sumy kill 10, Kyiv says” (The Guardian, 2024) [50].

Використання *attacks on hospital, kill* та *Kyiv says* формує наратив війни через насильницькі дії, спрямовані на цивільні об’єкти. Опис події з фокусом на кількості жертв і місці нападу посилює емоційний ефект, підкреслюючи жорстокість і антигуманний характер агресії. Концепт війни тут представлений через його руйнівний вплив на мирне населення.

21) “Ukraine’s Donbas Strategy: Retreat Slowly and Maximize Russia’s Losses” (The New York Times, 2024) [51].

Вирази *Retreat Slowly, Maximize Russia’s Losses* акцентують увагу на тактичних маневрах, що зображують війну як ретельно спланований процес. Така стратегічна

вербалізація показує війну як прорахований підхід до зменшення втрат і максимізації результату. Лексика створює образ війни як інтелектуального протистояння, де важлива не лише сила, але й стратегія.

22) “WAR IN THE GULF: THE OVERVIEW - U.S. AND ALLIES OPEN AIR WAR ON IRAQ; BOMB BAGHDAD AND KUWAITI TARGETS; 'NO CHOICE' BUT FORCE, BUSH DECLARES; No Ground Fighting Yet; Call to Arms by Hussein” (The New York Times, 1991) [52].

Використання *open air war*, *no choice but force* та *call to arms* показує війну як рішучу дію, необхідну для захисту або досягнення стратегічної мети. Ця вербалізація акцентує на неминучості військових дій, підкреслюючи розуміння війни як вимушеної необхідності, що демонструє складні рішення та їх наслідки. Війна тут показана як останній засіб у політичних протистояннях.

23) “What Game Theory Tells Us About the Threat of an Israel-Iran War” (Amanda Taub, 2024) [53].

У тексті використовуються слова *game theory*, *threat*, які концептуалізують війну як стратегічну гру, де важливі прорахунки і оцінка ризиків. Війна тут розглядається через призму можливих сценаріїв і наслідків, що додає їй аспект прогнозованості й ризикованої взаємодії. Це підсилює уявлення про війну як багатостадійний конфлікт із різними варіантами розвитку.

24) “Zelensky Addresses the Security Council, Calling for Attention to Stay on Ukraine” (The New York Times, 2024) [54].

Фрази *addresses the Security Council*, *calling for attention* підкреслюють політичну складову війни, де головну роль відіграють міжнародні інституції та дипломатичні зусилля. Концепт війни представлений як міжнародне питання, що потребує глобальної підтримки. Це створює уявлення про війну як проблему, що виходить за межі національного рівня і вимагає глобальної співпраці.

Джерела україномовного медіадискурсу

1) “АТО. Донецьк. Маріуполь.” (Українська Правда, 2014) [16].

Використання термінів *АТО, спецоперація, окупанти* формує образ війни як захисту від зовнішньої загрози. Акцент на географічних локаціях (Донецьк, Маріуполь) асоціює конкретні міста з подіями конфлікту, а такі терміни, як агресори та окупанти, показують російські сили як ворога, підкреслюючи протистояння з чітко визначеними сторонами.

2) “Херсон чинив спротив окупації, тримався і вистояв. Місто — герой України: два роки потому.” (Суспільне Херсон, 2024) [17].

Вирази та слова *супротив окупації, місто-герой, вистояв* підкреслюють рішучість і стійкість міста, формуючи героїчний образ Херсона. Використання слова *герой* додає тексту патріотичне забарвлення і створює піднесений наратив спротиву, що робить місто символом боротьби.

3) “Деталі авіаудару РФ по школі на Миколаївщині: 4 загиблих, 3 постраждалих” (Українська Правда, 2022) [18].

Слова *авіаудар, цивільні, жертви* підкреслюють насильницький і жорстокий характер війни. Висвітлення атаки на *школу* посилює емоційний ефект і відображає конфлікт як трагедію для мирних мешканців, акцентуючи на безпомічності цивільних перед обличчям агресії.

4) “Загарбники авіаударом знищили дитячу лікарню в Маріуполі” (Українська Правда, 2022) [19].

Вирази *загарбники, дитяча лікарня, знищили* створюють у читача відчуття жаху та *співчуття* до постраждалих дітей. Така вербалізація конфлікту посилює відчуття антигуманності агресора і робить його дії ще більш варварськими та неприйнятними.

5) “Під Харковом українські захисники ліквідували генерала окупаційних військ РФ” (Українська Правда, 2022) [20].

Використання слів *захисники*, *ліквідували*, *окупаційні війська* показує українські сили як героїв, що відстоюють свої території. Фраза *ліквідували генерала* посилює образ війни як процесу, що веде до конкретних перемог, піднімаючи бойовий дух і формуючи відчуття досягнень.

6) “Що відбувається в донецькому аеропорту” (Українська Правда, 2015) [21].

Опис подій у донецькому аеропорту через вирази *оборонці*, *тримають оборону* показує місце як символ стійкості. Вербалізація конфлікту через оборону підкреслює героїчність дій українських солдатів, які борються попри важкі умови, що додає війні позитивного патріотичного забарвлення.

7) “Бої за Дебальцеве: цинізм і підступність ворога зашкалювали” (Голос України, 2021) [22].

Лексика *цинізм*, *підступність* формує образ ворога як безпринципного і підлого. Такий опис надає війні більш драматичного та емоційного контексту, показуючи ворога у виключно негативному світлі і посилюючи відчуття безжальної жорстокості ворога.

8) “Повітряні сили дали підсумок дня: 9 збитих "пташок" ворога, є хет-трик” (Українська Правда, 2022) [23].

Використання спортивної термінології, як *хет-трик*, створює оптимістичний тон, що піднімає моральний дух. Така метафорична лексика, як *пташки ворога*, показує успіхи українських сил і додає наративу гумору і легкості навіть у тяжких умовах, підкреслюючи бойовий дух.

9) “Війна на Харківщині: 2022 рік у цифрах” (Суспільне Харків, 2023) [24].

Опис війни через *цифри*, *втрати*, *обстріли* створює документальний, об’єктивний тон. Така лексика допомагає створити картину війни з фокусом на її масштабах і статистичних наслідках, підкреслюючи величину трагедії.

10) “Від обстрілів та втрат — до звільнення та відбудови. Хроніка першого року повномасштабного вторгнення на Харківщині” (Суспільне Харків, 2024) [25].

Вирази *обстріли, втрати, звільнення, відбудова* підкреслюють руйнівні та водночас відновлювальні аспекти війни. Така вербалізація створює відчуття часу, послідовності подій та відновлення, надаючи наративу оптимістичний відтінок.

11) ““Це місце, де я маю бути”: історії харків'ян, які продовжили свою роботу попри війну” (Суспільне Харків, 2022) [26].

Лексика *місце, де я маю бути* створює акцент на відданості і стійкості місцевих жителів. Розповіді про життя харків'ян під час війни формують емоційний контекст, показуючи особисту відданість і формуючи уявлення про війну як випробування, яке можна пройти завдяки єдності.

12) ““Понівечений, але нескорений”. 2022 рік у фотографіях Суспільне Харків ” (Суспільне Харків, 2023) [27].

Вирази *понівечений, нескорений* підсилюють образ стійкості, незважаючи на руйнівні наслідки війни. Фотографії доповнюють текст, підкреслюючи образ війни через реальні наслідки та символи незламності.

13) “АТО: успіхи і жертви” (Радіо Свобода, 2014) [28].

Слова *успіхи* та *жертви* демонструють дуалістичний характер війни як явища, що приносить і перемоги, і втрати. Лексика підкреслює, що війна невіддільна від жертв, надаючи їй трагічного контексту.

14) “У Луганську люди чують вибухи і готують підвали” (Радіо Свобода, 2014) [29].

Фрази *чують вибухи, готують підвали* підкреслюють, що війна впливає на побутове життя, змушуючи людей перебувати у стані готовності до небезпеки. Це створює образ війни як всеохоплюючої загрози, яка руйнує звичне життя.

15) ““Такого ніхто в світі не робив”. Як ЗСУ вдалося знищити корабель РФ біля Бердянська” (Радіо Свобода, 2022) [30].

Вираз *такого ніхто не робив* акцентує на унікальності досягнень українських військових. Лексика підкреслює успіх і професіоналізм ЗСУ, створюючи патріотичний наратив і додаючи до образу війни героїчний контекст.

2.2. Порівняльна структура концепту ВІЙНА, утіленого в електронних англомовних та українськомовних виданнях

Маю на меті описати аналіз та порівняльну структуру концепту ВІЙНА, утіленого в електронних англомовних та українськомовних виданнях:

Аналіз англомовних видань

1) “12 injured after a Russian glide bomb smashes into a Ukrainian apartment building” (The Independent, 2024) [31].

- **Інтенсифікація:** Вирази *glide bomb* та *smashes into* посилюють драматизм опису, створюючи образ руйнівного удару.
- **Персоніфікація:** Лексика формує образ агресора як сили, що завдає цілеспрямованого удару по цивільному населенню.
- **Метафоризація:** Використання слова *smashes* має переносне значення — це не просто вплив, а натяк на руйнування життів і домівок, формуючи емоційний відгук.

2) “1991 Victory Over Iraq Was Swift, but Hardly Flawless” (The New York Times, 2012) [32].

- **Рамкове структурування:** Текст зображує війну як стратегічний процес, що поєднує перемоги й втрати. *Swift* і *flawless* акцентують на амбіціях та недоліках операції, відображаючи складність війни.
- **Інтенсифікація:** Слова *swift* та *flawless* додають опису перемоги емоційного контрасту, показуючи складний характер війни.
- **Метафоризація:** Образ війни представлений як битва на політичній та моральній арені.

3) “After Missile Attack, Israel May Be Ready to Risk All-Out War With Iran” (The New York Times, 2024) [33].

- **Інтенсифікація:** Вираз *risk all-out war* створює загрозливий наратив війни з повним зануренням у протистояння.

- **Рамкове структурування:** Війна тут подана як останній вибір, показуючи підготовку Ізраїлю до радикальних дій, відображаючи серйозність конфлікту.

4) “Bombing Kyiv Into Submission? History Says It Won’t Work” (The New York Times, 2022) [34].

- **Метафоризація:** Вираз *bombing into submission* є метафорою, яка означає намагання примусити до капітуляції. Це додає історичний контекст, створюючи зневажливе ставлення до методу вирішення конфліктів.

- **Інтенсифікація:** Вираз підсилює жорстокість атаки на Київ.

- **Рамкове структурування:** Використання історичного контексту акцентує увагу на недієвості цього підходу.

5) “Children's hospital blown up as Putin launches 'genocidal' missiles” (The Daily Mail, 2024) [35].

- **Інтенсифікація:** Слово *genocidal* підсилює зображення агресії як безпрецедентного зла, що має на меті знищення цивільного населення.

- **Персоніфікація:** Використання *Putin launches* сприяє формуванню образу агресора з конкретними особистісними якостями.

- **Рамкове структурування:** Лексика допомагає представити війну як цілеспрямовану атаку проти цивільного населення, роблячи її ще більш жахливою.

6) “Fighting in Panama: The Planning; U.S. Invasion: Many Weeks of Rehearsals” (The New York Times, 1989) [36].

- **Рамкове структурування:** Опис *many weeks of rehearsals* показує війну як ретельно сплановану та підготовлену операцію.

- **Інтенсифікація:** Акцент на деталях підготовки надає події додаткової напруженості, показуючи операцію як небезпечну і важливу.

- **Персоніфікація:** Війна представлена як виключно тактичний процес, у якому підготовка має ключове значення.

7) “Gaza is in ruins after Israel's yearlong offensive. Rebuilding may take decades” (The Independent, 2024) [37].

- **Інтенсифікація:** Опис *In ruins* акцентує на масштабах руйнувань, що сприяє формуванню образу повної катастрофи.
- **Метафоризація:** Фраза *rebuilding may take decades* метафорично означає довготривалі наслідки конфлікту для життя місцевих жителів.
- **Рамкове структурування:** Опис довготривалого впливу відображає війну як подію, що залишає важкі наслідки на покоління.

8) “How Leaders and Diplomats Are Trying to End the Gaza War” (The New York Times, 2024) [38].

- **Персоніфікація:** Лідери і дипломати стають головними акторами, що створюють перспективу миру.
- **Рамкове структурування:** Війна подана як процес, що може бути завершений через дипломатичні зусилля, підкреслюючи міжнародний вимір конфлікту.
- **Інтенсифікація:** Акцент на *trying to end* підсилює відчуття терміновості та необхідності завершення війни.

9) “How we verify our reporting on the Ukraine war” (The New York Times, 2022) [39].

- **Рамкове структурування:** Війна подається через об’єктивність фактів, підкреслюючи надійність і точність.
- **Персоніфікація:** Репортери стають *посередниками* у відображенні подій війни, формуючи довіру.
- **Інтенсифікація:** Фокус на перевірці додає вагомість описам війни як явища, що потребує правдивого висвітлення.

10) “Invention That Shaped the Gulf War: the Laser-Guided Bomb” (The New York Times, 1991) [40].

- **Рамкове структурування:** Війна подана через *технології*, показуючи її інноваційний вимір.
- **Інтенсифікація:** Опис *точності* і *новизни* озброєнь підкреслює силу, яку можна контролювати.
- **Метафоризація:** Війна представлена як *арена технічних інновацій*, де кожне відкриття змінює *правила гри*.

11) “Israel Bombs Beirut Site, Targeting Presumed Successor to Slain Hezbollah Leader” (The New York Times, 2024) [41].

- **Рамкове структурування:** Опис *точкових ударів* підкреслює, що війна може бути *точковою*, майже *хірургічною*.
- **Персоніфікація:** Ізраїль як *діюча сила* створює враження контрольованої агресії.
- **Інтенсифікація:** Відчуття *невідворотності* дій підсилює *напруженість* ситуації.

12) “Israel Says at Least 8 Soldiers Are Killed in Clashes With Hezbollah” (The New York Times, 2024) [42].

- **Інтенсифікація:** Вирази *at least 8 soldiers are killed* і *clashes* підсилюють драматизм та емоційний вплив тексту, акцентуючи на безпосередніх втратах серед солдатів. Це підсилює уявлення про війну як подію з важкими наслідками, особливо для військових.
- **Рамкове структурування:** Використання *clashes with Hezbollah* створює контекст затяжного конфлікту та серйозного протистояння, формуючи уявлення про війну як процес, що супроводжується постійними сутичками.
- **Персоніфікація:** Ізраїль згадується як головний актор у протистоянні з *Hezbollah*, що надає конфлікту двостороннього характеру, де

кожна сторона діє в умовах збройної протидії, формуючи образи ворогуючих сторін.

13) “John C. Bahnsen Jr., 89, Dies; Fierce Commander During the Vietnam War” (The New York Times, 2024) [43].

- **Персоніфікація:** Опис *fierce commander* підкреслює героїчні якості учасника війни, формуючи образ сміливого та відданого командира.
- **Інтенсифікація:** Використання слова *fierce* додає тексту емоційного забарвлення, створюючи уявлення про війну як про місце прояву героїзму.
- **Метафоризація:** *Vietnam War* стає символом усієї війни як випробування для мужності й сили.

14) “Lebanese emergency services are overwhelmed and need better gear to save lives in wartime” (The Independent, 2024) [44].

- **Інтенсифікація:** Вирази *overwhelmed* і *better gear* підкреслюють гостру нестачу ресурсів та напруженість ситуації, передаючи драматичний ефект.
- **Рамкове структурування:** Опис ситуації *in wartime* формує картину війни як перманентної кризи, що вимагає постійного оновлення ресурсів.
- **Персоніфікація:** *Lebanese emergency services* стають головними діючими персонами, які намагаються допомогти мирному населенню, відображаючи їхній вклад у боротьбу за життя.

15) “NATO warns of Russia’s long war in Ukraine, vows to be ready” (The Associated Press, 2023) [45].

- **Інтенсифікація:** Використання слів *long war* і *vows to be ready* посилює тривожний наратив, вказуючи на затяжний характер конфлікту.
- **Рамкове структурування:** Акцент на готовності *NATO* до війни формує уявлення про стратегічний характер конфлікту та міжнародну відповідальність.

- **Метафоризація:** *Long war* тут виступає як метафора для виснажливого і тривалого випробування.

16) “Russian drones hunt civilians in Kherson ‘safari’” (The Daily Telegraph, 2024) [46].

- **Інтенсифікація:** Слово *hunt* і фраза ‘*safari*’ створюють загрозливий образ війни як жорстокого полювання на мирних жителів.

- **Метафоризація:** Використання терміну *safari* як порівняння з розвагою підсилює зневажливе ставлення агресора, додаючи тексту критичного контексту.

- **Персоніфікація:** *Drones* стають символом цілеспрямованої загрози для мирного населення, підкреслюючи небезпеку технологій.

17) “Russia-Ukraine war at a glance: what we know on day 309 of the invasion” (The Guardian, 2022) [47].

- **Рамкове структурування:** Чітке визначення *day 309 of the invasion* надає конфлікту хронологічної структурованості, формуючи враження тривалого процесу.

- **Інтенсифікація:** Вказівка на тривалість *day 309* підсилює відчуття затяжної та виснажливої війни.

- **Метафоризація:** *Invasion* стає символом агресії, яка не має швидкого кінця.

18) “The U.S. War in Afghanistan: How It Started, and How It Ended” (The New York Times, 2021) [48].

- **Рамкове структурування:** Вирази *how it started* і *how it ended* акцентують на чіткому циклі війни, формуючи уявлення про неї як про процес із передбачуваними фазами.

- **Інтенсифікація:** Вирази додають тексту історичного та об’єктивного тону, створюючи структуру війни, яка включає початок, кінець і наслідки.

- **Метафоризація:** Війна тут представлена як подія, що має логічний початок і завершення, символізуючи минущість конфлікту.

19) “Ukraine war briefing: Fight hard through autumn, Zelenskyu urges forces” (The Guardian, 2024) [49].

- **Інтенсифікація:** Вирази *fight hard* і *urges forces* підсилюють напруження і мотивацію для боротьби, підкреслюючи необхідність протистояння.

- **Рамкове структурування:** Згадка про *autumn* як пору року підсилює відчуття сезонності війни, де кожна фаза має своє значення.

- **Персоніфікація:** *Zelenskyu* як лідер додає образу війни особистісного аспекту, показуючи єдність під його заклик.

20) “Ukraine war briefing: Russian attacks on hospital in Ukraine’s Sumy kill 10, Kyiv says” (The Guardian, 2024) [50].

- **Інтенсифікація:** Вирази *attacks on hospital* і *kill 10* посилюють уявлення про війну як жорстоку та антигуманну.

- **Рамкове структурування:** Лексика створює контекст, де війна зачіпає навіть лікарні, підкреслюючи повну відсутність кордонів для агресії.

- **Персоніфікація:** *Kyiv says* додає елемент наративу, в якому столиця виступає голосом країни, що відображає позицію жертви.

21) “Ukraine’s Donbas Strategy: Retreat Slowly and Maximize Russia’s Losses” (The New York Times, 2024) [51].

- **Рамкове структурування:** Опис *Retreat Slowly* і *Maximize Russia’s Losses* показує війну як обдуману стратегію.

- **Інтенсифікація:** Вирази підсилюють відчуття ретельного планування та важливості тактичних рішень у війні.

- **Метафоризація:** *Strategy* і *maximize losses* створюють образ війни як логічної гри, де кожен хід має значення.

22) “WAR IN THE GULF: THE OVERVIEW - U.S. AND ALLIES OPEN AIR WAR ON IRAQ; BOMB BAGHDAD AND KUWAITI TARGETS; 'NO CHOICE' BUT FORCE, BUSH DECLARES; No Ground Fighting Yet; Call to Arms by Hussein” (The New York Times, 1991) [52].

- **Інтенсифікація:** Слова *no choice but force* створюють відчуття неминучості війни як єдиного виходу.
- **Персоніфікація:** *Bush declares* і *Call to Arms by Hussein* додають особистісного аспекту, роблячи конфлікт результатом рішень лідерів.
- **Рамкове структурування:** Лексика підкреслює, що війна — це стратегічний крок, який має обґрунтування, зокрема для захисту інтересів.

23) “What Game Theory Tells Us About the Threat of an Israel-Iran War” (Amanda Taub, 2024) [53].

- **Метафоризація:** Використання *game theory* метафорично зображає війну як стратегічну гру, де кожен учасник оцінює кроки й ризики опонента. Це надає конфлікту аналітичного та математичного контексту, відображаючи його як процес, що можна передбачити та розрахувати.
- **Рамкове структурування:** Війна представлена через термінологію *threat* та *risk*, які підкреслюють можливість, а не неминучість конфлікту. Такий підхід структурує війну як процес, що залежить від дій учасників, а не тільки від сили чи агресії.
- **Інтенсифікація:** Використання слів *threat* і *risk* акцентує на загрозливій природі війни, підсилюючи відчуття напруги між Ізраїлем та Іраном і показуючи, що це не просто конфлікт, а надзвичайно ризикована ситуація.

24) “Zelensky Addresses the Security Council, Calling for Attention to Stay on Ukraine” (The New York Times, 2024) [54].

- **Персоніфікація:** *Zelensky* представлений як основний актор, що звертається до *Security Council*, додаючи конфлікту персоналізованого характеру. Це робить війну частиною глобального дискурсу, де лідер країни виступає за її захист і привернення уваги до ситуації.

- **Рамкове структурування:** Вираз *calling for attention* структурує війну як питання міжнародного значення, що потребує уваги та підтримки від глобальних інституцій, таких як ООН. Це підсилює образ війни як глобальної проблеми, яка вимагає відповідальності та уваги світових лідерів.
- **Інтенсифікація:** Вираз *attention to stay on Ukraine* підсилює емоційний заклик, нагадуючи про важливість міжнародної підтримки для країни, яка перебуває у стані війни.

Аналіз україномовних видань

1) “АТО. Донецьк. Маріуполь.” (Українська Правда, 2014) [16].

- **Рамкове структурування:** Використання термінів *АТО, Донецьк, Маріуполь* формує уявлення про війну як збройний конфлікт у конкретних регіонах, чітко структуруючи географію подій.
- **Інтенсифікація:** Слово *окупанти* підсилює негативне сприйняття противника, показуючи конфлікт як боротьбу з іноземною загрозою, що втручається на українську територію.
- **Персоніфікація:** Образ *захисників і окупантів* додає війні динаміки протистояння між сторонами, формуючи емоційний наратив боротьби за незалежність.

2) “Херсон чинив спротив окупації, тримався і вистояв. Місто — герой України: два роки потому.” (Суспільне Херсон, 2024) [17].

- **Персоніфікація:** Херсон постає як *місто-герой*, що підкреслює його символічну роль у боротьбі з окупацією і надає йому якостей стійкості й героїзму.
- **Інтенсифікація:** Вирази *чинив спротив* та *вистояв* підсилюють драматизм і героїчність ситуації, створюючи емоційний контраст між містом-захисником і агресором.
- **Метафоризація:** Образ Херсона як *міста-героя* додає місту статусу символу, асоціюючи його із боротьбою за свободу.

3) “Деталі авіаудару РФ по школі на Миколаївщині: 4 загиблих, 3 постраждалих” (Українська Правда, 2022) [18].

- **Інтенсифікація:** Вирази *авіаудар* і *загиблі* підсилюють відчуття жорстокості та жаху від війни, демонструючи руйнівну силу конфлікту.
- **Рамкове структурування:** Війна подана через факти нападу на цивільні об’єкти, що підкреслює її антигуманний характер.
- **Персоніфікація:** Жертви та постраждалі надають подіям людського виміру, що викликає співчуття до мирного населення.

4) “Загарбники авіаударом знищили дитячу лікарню в Маріуполі” (Українська Правда, 2022) [19].

- **Інтенсифікація:** Вирази *загарбники* і *дитяча лікарня* підсилюють драматичний і шокуючий образ атаки, надаючи події емоційного та критичного забарвлення.
- **Персоніфікація:** Використання терміну *загарбники* створює образ ворога як втілення безжальності і жорстокості, направленої проти найбільш беззахисних — дітей.
- **Рамкове структурування:** Опис руйнування лікарні створює рамку, де війна виходить за межі прийнятнього, атакуючи навіть лікарні.

5) “Під Харковом українські захисники ліквідували генерала окупаційних військ РФ” (Українська Правда, 2022) [20].

- **Персоніфікація:** *Українські захисники* зображені як герої, що протистоять агресору, підкреслюючи патріотичний аспект захисту території.
- **Інтенсифікація:** Вираз *ліквідували генерала* створює враження досягнення конкретної перемоги в межах конфлікту, підвищуючи бойовий дух.
- **Рамкове структурування:** Війна подана через конкретні військові досягнення, що надає їй структурованості та логіки — кожна перемога формує подальший розвиток конфлікту.

6) “Що відбувається в донецькому аеропорту” (Українська Правда, 2015) [21].

- **Персоніфікація:** *Оборонці аеропорту* постають як герої, що протистоять агресії, створюючи позитивний образ стійкості.
- **Інтенсифікація:** Слово *оборона* підсилює драматизм та героїзм ситуації, підкреслюючи рішучість українських сил.
- **Рамкове структурування:** Опис боїв в аеропорту формує образ війни як місця тривалої боротьби, символу *опору*.

7) “Бої за Дебальцеве: цинізм і підступність ворога зашкалювали” (Голос України, 2021) [22].

- **Інтенсифікація:** Слова *цинізм* і *підступність* ворога посилюють відчуття негативного образу агресора, що підкреслює моральний контраст між сторонами конфлікту.
- **Рамкове структурування:** Використання оцінних суджень щодо поведінки ворога структурує конфлікт як *аморальний* і *несправедливий* з боку агресора.
- **Персоніфікація:** Вороги показані як *безпринципні* і *жорстокі*, що надає війні більшого емоційного ефекту.

8) “Повітряні сили дали підсумок дня: 9 збитих 'пташок' ворога, є хет-трик” (Українська Правда, 2022) [23].

- **Метафоризація:** Використання слів *пташки ворога* і *хет-трик* створює легкий, спортивний образ війни, де успіхи асоціюються з перемогою в грі.
- **Інтенсифікація:** Вираз *хет-трик* підсилює оптимізм і бойовий дух, надаючи події позитивного забарвлення.
- **Рамкове структурування:** Війна подається як змагання, де *підсумки дня* і *перемоги* підвищують моральний стан.

9) “Війна на Харківщині: 2022 рік у цифрах” (Суспільне Харків, 2023) [24].

- **Рамкове структурування:** Використання *цифр* та *статистики* структурує війну як подію, яку можна виміряти, підкреслюючи її масштаб та наслідки.

- **Інтенсифікація:** Вирази, що підкреслюють *втрати* та *обстріли*, посилюють відчуття серйозності та трагедії.

- **Персоніфікація:** Мешканці Харківщини виступають жертвами війни, що додає гуманітарного контексту.

10) “Від обстрілів та втрат — до звільнення та відбудови. Хроніка першого року повномасштабного вторгнення на Харківщині” (Суспільне Харків, 2024) [25].

- **Інтенсифікація:** Слова *обстріли* та *втрати* підсилюють драматизм подій, тоді як звільнення і відбудова додають оптимістичного тону.

- **Рамкове структурування:** Опис етапів війни через *втрати* і *відбудову* структурує події як ланцюг змін, що поступово веде до позитивного завершення.

- **Метафоризація:** Фраза *хроніка року* передає відчуття масштабу і важливості подій, які стали частиною історії.

11) ““Це місце, де я маю бути”: історії харків’ян, які продовжили свою роботу попри війну” (Суспільне Харків, 2022) [26].

- **Персоніфікація:** Харків’яни представлені як герої, які залишаються і працюють, підкреслюючи людський вимір і стійкість.

- **Інтенсифікація:** Вираз *місце, де я маю бути* підсилює емоційне значення лояльності та рішучості.

- **Рамкове структурування:** Історії показують війну як частину життя, де навіть під час конфлікту продовжується звичайна праця.

12) ““Понівечений, але нескорений”. 2022 рік у фотографіях Суспільне Харків” (Суспільне Харків, 2023) [27].

- **Метафоризація:** Фраза *понівечений*, але *нескорений* відображає силу духу та символізує незламність міста.

- **Інтенсифікація:** Використання емоційного виразу *нескорений* підсилює відчуття гордості та боротьби.

- **Рамкове структурування:** Фотографії доповнюють текст, структуруючи війну як візуальну хроніку *страждань і перемог*.

13) “АТО: успіхи і жертви” (Радіо Свобода, 2014) [28].

- **Рамкове структурування:** Опис *успіхів і жертв* структурує війну як неоднозначне явище, де є досягнення і втрати.

- **Інтенсифікація:** Вирази *жертви* і *успіхи* посилюють подвійність війни як необхідного, але трагічного процесу.

- **Метафоризація:** Війна представлена як баланс між *жертвами* та *перемогами*.

14) “У Луганську люди чують вибухи і готують підвали” (Радіо Свобода, 2014) [29].

- **Інтенсифікація:** *Вибухи і підвали* підсилюють відчуття постійної загрози для мирних мешканців.

- **Персоніфікація:** Люди зображені як ті, що адаптуються до жорстких умов.

- **Рамкове структурування:** Опис життя під час війни показує повсякденність під загрозою, формуючи уявлення про постійну небезпеку.

15) “Такого ніхто в світі не робив”. Як ЗСУ вдалося знищити корабель РФ біля Бердянська” (Радіо Свобода, 2022) [30].

- **Інтенсифікація:** Фраза *такого ніхто не робив* підкреслює унікальність успіху.

- **Рамкове структурування:** Показ успіхів ЗСУ додає наративу бойовничого оптимізму та показує війну як майданчик для досягнень.

- **Персоніфікація:** ЗСУ представлено як символ *професіоналізму* і *сили* української армії.

Порівнюючи концепт ВІЙНА в англomовному та українomовному дискурсах, можна виділити такі особливості:

1) рамкове структурування:

- Англomовний дискурс висвітлює війну як процес, часто акцентуючи на стратегічних етапах, міжнародних відносинах і ретельно продуманих операціях. Війна розглядається як об'єкт, який піддається контролю, з початком і кінцем. Наприклад, конфлікти описуються як логічна гра (з використанням теорії ігор) або як “довготривале випробування” - Long War.
- Український дискурс має більш персоніфікований підхід, де війну структурують як боротьбу за незалежність з акцентом на героїзм й національній ідентичності. Часто відбувається акцентування на окремих містах, таких як Донецьк, Маріуполь, Харків, Херсон як символах боротьби, що підсилює відчуття локальної специфіки та національного масштабу.

2) інтенсифікація:

- Англomовні медіа посилюють драматизм через описання загрози (наприклад, терміни “genocidal missiles”, “all-out war”), що вказує на глобальну небезпеку. Часто використовується мова, що підкреслює технічну силу (наприклад, лазерні бомби, дрони) або дипломатичну напругу (наприклад, загрози і ризики).
- Українські джерела акцентують на жорстокості і втраті, використовуючи емоційно насичені слова та фрази як “обстріли”, “жертви”, “понівечений, але нескорений”. Це створює більш зворушливий образ війни, особливо коли мова йде про мирне населення, лікарні чи школи. Вирази підсилюють відчуття негайної загрози та скорботи за жертвами.

3) персоніфікація:

- Англomовний дискурс часто представлений через лідерів та дипломатів, що надає конфлікту міжнародного значення. Наприклад, фрази на

кшталт “Bush declares” або “Israel bombs” формують образ війни як результату рішень певних осіб або націй.

- Український дискурс зосереджений на образах захисників та агресорів, де містам та регіонам надається статус символів спротиву, що персоніфікує боротьбу на рівні міст і громад. Це створює зворушливий образ героїчного спротиву, наприклад, місто-герой Херсон або захисники аеропорту.

4) метафоризація:

- В англomовних медіа війна часто представлена як процес, що можна контролювати або грати (наприклад, через терміни на кшталт “Game Theory”). Це додає війні раціональності та логічності, що розмиває її емоційну складову.

- В українському контексті метафори мають більш особистісний і національно-патріотичний зміст, наприклад, “понівечений, але нескорений”, що підкреслює незламність і символізм спротиву.

Таким чином, концепт ВІЙНА в англomовному дискурсі має раціональніший і стратегічний характер, акцентуючи на глобальній політичній і технічній силі, тоді як в українському дискурсі війна постає як особистісний і національний виклик, що надає акценту на героїзмі, жертвності та спротиві.

Висновок до розділу 2

У електронних англомовних та україномовних є відмінності у формі висвітлення війни в залежності від культурного та політичного контекстів. До прикладів цих відмінностей можна віднести наступні:

1) рамкове структурування:

- Англомовний дискурс показує війну як структурований процес, де акцент на стратегічності та контрольованості відображає війну як об'єкт політичного і дипломатичного впливу.
- Український дискурс більш емоційний і персоніфікований, де війна виступає як частина національної боротьби, що посилює образ героїзму та патріотизму.

2) інтенсифікація:

- Англомовні ЗМІ акцентують на глобальній загрозі через термінологію, що підкреслює технологічну потужність та дипломатичні ризики.
- Українські ЗМІ підкреслюють страждання мирного населення, втрати та героїзм, посилюючи драматичний і трагічний образ війни.

3) персоніфікація:

- В англомовному контексті лідери та держави виступають головними акторами, а війна сприймається через політичні рішення.
- В українському дискурсі захисники та міста набувають героїчних рис, а сама війна асоціюється з персональним спротивом і патріотизмом.

4) метафоризація:

- Англомовний дискурс описує війну через метафори гри та контролю, що підкреслює її як складний процес.
- Український дискурс використовує метафори національного стійкого духу, що акцентують на незламності та символічності спротиву.

Таким чином, англомовний дискурс прагне об'єктивізувати і раціоналізувати образ війни, тоді як український надає війні більш емоційного забарвлення, акцентуючи на національній ідентичності та героїчному вимірі.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У наш час медіадискурс набуває особливого значення як інструмент формування суспільних поглядів і уявлень про світ, а особливо про події, пов'язані з конфліктами. Ця робота присвячена аналізу когнітивних аспектів концепту ВІЙНА у медіадискурсі Великої Британії, США та України, що дає змогу глибше зрозуміти лінгвістичні та психологічні механізми, за допомогою яких медіа впливають на своїх читачів і глядачів.

Медіадискурс не лише передає інформацію, але й задає певні рамки для її сприйняття, підкреслюючи одні аспекти та ігноруючи інші, що стає особливо важливим в умовах збройних конфліктів. Відтак, концепт війни постає не тільки як опис подій, а як структурований образ, побудований із символів, категорій та асоціацій, що апелюють до емоцій та моральних цінностей.

Цей аналіз охоплює різноманітні лінгвістичні прийоми та когнітивні моделі, які застосовують медіа для формування концептів, зокрема ворога, героя, загрози та захисту. Крім того, робота досліджує, як національні особливості та культурний контекст впливають на створення таких образів у Великій Британії, США та Україні. Такий підхід допомагає зрозуміти, чому одні й ті самі події отримують різне трактування в різних країнах.

До ключових положень можна віднести наступні:

1) медіадискурс як соціальна комунікація: медіадискурс виступає потужним інструментом, що формує громадську думку та впливає на соціальні уявлення. Завдяки його багатосаровій структурі, що поєднує мовні та немовні елементи, медіа здатні ефективно впливати на сприйняття реальності.

2) концепт війни: у політичному медіадискурсі різних країн, концепт війни представлено через лінгвальні мережі, що включають категорії, такі як ворог, загроза, геройство та захист. Це дозволяє створити специфічні образи конфлікту, які впливають на емоційний стан та ставлення аудиторії до подій.

3) особливості медіадискурсу країн: аналіз англомовних і українськомовних джерел показав, що у Великій Британії, США та Україні структурування концепту війна відображає різні національні особливості. В англомовних медіа акцент робиться

на стратегічних аспектах, тоді як українські джерела зосереджені на гуманітарних наслідках війни та героїчному захисті.

4) когнітивні моделі: лінгвальні мережі виконують роль когнітивних інструментів, що структурують знання через мовні одиниці, семантичні зв'язки та концепти. Це забезпечує упорядкування та розуміння складних соціальних явищ, таких як війна, та підтримує маніпуляцію громадською думкою в медіа.

5) критичний дискурс-аналіз: медіадискурс є динамічним процесом, що відображає соціальні зміни та зміни суспільної думки. Завдяки дискурс-аналізу виявлено, що ЗМІ можуть легітимізувати певні політичні чи економічні процеси та підсилювати певні ідеології, залежно від обраних мовних засобів і стратегій впливу.

Таким чином, медіадискурс посідає важливу роль у повсякденному житті, зокрема у політичному контексті, як засіб соціального впливу, що формує концептуальні уявлення та інтерпретації суспільних подій.

БІБЛІОГРАФІЯ

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТЕОРЕТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Жаботинська С.А. Семантика лінгвальних мереж у навчальному комбінаторному тезаурусі. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, б-р Шевченка, 81, м. Черкаси 18000, 2019.
2. Кучерова О.О. Плани змісту та повідомлення британського газетного новинного дискурсу (початок ХХІ століття): автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08 «Журналістика». Київ, 2005. 20 с.
3. Мірошніченко І.Г. Сучасні підходи до типології мас-медійного дискурсу. Сучасний мас-медійний простір: реалії та перспективи розвитку: матеріали ІІ Всеукраїнської наук.-практ. конф., Вінниця. 2016. С. 227–231.
4. Суська О.О. Слово. Символ. Текст /; [под. ред. Е.С. Снитко и проф. Л.П. Дяченко] К., 2006. – с. 211-226.
5. C. Piotr. Legitimization in Political Discourse: A Cross - Disciplinary Perspective on the Modern US War Rhetoric Second Revised Edition. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing. 2010.
6. Dijk T. A., van. Discourse and Society, article “Discourse and manipulation”, section “Discourse and media manipulation”. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications. 2006.
7. Dijk, T. A., van. Discourse and context: A sociocognitive approach. New York, NY: Cambridge University Press. 2008.
8. J. Jenks. British Propaganda and News Media in the Cold War. Edinburgh: Edinburgh University Press. 2006.
9. Lakoff, G., & Johnson, M. Metaphors we live by. Chicago: The University of Chicago Press. [in English]. 1980.
10. N. Chaban, S. Zhabotynska, A. Chaban. Ukraine’s self-narrative of the European perspective: reminiscences of the future. Auckland: The Europe Institute, New Zealand Journal of Research on Europe. 2023.
11. N. Chaban, S. Zhabotynska. Narratives of Ukraine on the Information Battlefields of Global Media. Switzerland: Springer Nature Switzerland AG. 2024.
12. N. Fairclough. Critical Discourse Analysis. The-Critical-Study-of-Language. New York: Longman Group Limited. 1995.

13. N. Hayes, J. Hill. Millions Like Us?: British Culture in the Second World War. Liverpool: Liverpool University Press. 1999.
14. S. Boukala. European Identity and the Representation of Islam in the Mainstream Press, chapter “British Media Discourse About the ‘Islamist Threat’: Argumentation and Media Discourse”. Athens: Panteion University of Social and Political Sciences. 2019.
15. Teun Adrianus Van Dijk, Annual Review of Anthropology, Critical discourse studies: A sociocognitive approach, section "Critical discourse studies and social justice. 2011. 528 с.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

16. АТО. Донецьк. Маріуполь. Українська Правда. 26 травня 2014 року. Посилання: <https://www.pravda.com.ua/articles/2014/05/26/7018837/>.
17. Білоус С., Хлебус О. Херсон чинив спротив окупації, тримався і вистояв. Місто — герой України: два роки потому. Суспільне Херсон. 6 березня 2024. Посилання: <https://suspilne.media/kherson/699858-herson-ciniv-sprotiv-okupacii-trimavsa-i-vistoav-misto-geroj-ukraini-dva-roki-potomu/>.
18. Карловський Д. Деталі авіаудару РФ по школі на Миколаївщині: 4 загиблих, 3 постраждалих. Українська Правда. 13 березня 2022 року. Посилання: <https://www.pravda.com.ua/news/2022/03/13/7331044/>.
19. Карловський Д. Загарбники авіаударом знищили дитячу лікарню в Маріуполі. Українська Правда. 9 березня 2022 року. Посилання: <https://www.pravda.com.ua/news/2022/03/9/7329805/>.
20. Карловський Д. Під Харковом українські захисники ліквідували генерала окупаційних військ РФ. Українська Правда. 7 березня 2022 року. Посилання: <https://www.pravda.com.ua/news/2022/03/7/7329273/>.
21. Коваленко О. Що відбувається в донецькому аеропорту. Українська Правда. 21 січня 2015 року. Посилання: <https://www.pravda.com.ua/cdn/cd1/air/>.
22. Леошко В. Бої за Дебальцеве: цинізм і підступність ворога зашкалювали. Голос України. 24 лютого 2021 року. Посилання: <http://www.golos.com.ua/article/342612>.

23. Романенко В. Повітряні сили дали підсумок дня: 9 збитих "пташок" ворога, є хет-трик. Українська Правда. 5 березня 2022 року. Посилання: <https://www.pravda.com.ua/news/2022/03/5/7328632/>.
24. Солодовнік М. "Війна на Харківщині: 2022 рік у цифрах". Суспільне Харків. 1 січня 2023 року. Посилання: <https://suspilne.media/kharkiv/350116-vijna-na-harkivsini-2022-rik-u-cifrah/>.
25. Солодовнік М., Гаєвська А., Цьомик Г. Від обстрілів та втрат — до звільнення та відбудови. Хроніка першого року повномасштабного вторгнення на Харківщині. Суспільне Харків. 24 лютого 2024 року. Посилання: <https://suspilne.media/kharkiv/221187-vid-obstriliv-ta-vtrat-do-zviltannia-ta-vidbudovi-hronika-persogo-roku-povnomasstabnogo-vtorgnennia-na-harkivsini/>.
26. Солодовнік М., Давидова Ю., Дежкіна М. "Це місце, де я маю бути": історії харків'ян, які продовжили свою роботу попри війну. Суспільне Харків. 30 грудня 2022 року. Посилання: <https://suspilne.media/kharkiv/347424-ce-misce-de-a-mau-buti-istorii-harkivan-aki-prodovzili-svou-robotu-popri-vijnu/>.
27. Солодовнік М., Мавричев В. "Понівечений, але нескорений". 2022 рік у фотографіях Суспільне Харків. Суспільне Харків. 1 січня 2023. Посилання: <https://suspilne.media/kharkiv/350378-ponivecenij-ale-neskorenij-2022-rik-u-fotografiah-suspilne-harkiv/>.
28. Солонина Є., Пухка С. АТО: успіхи і жертви. Радіо Свобода. 30 липня 2014 року. Посилання: <https://www.radiosvoboda.org/a/25475800.html>.
29. Шевченко В. У Луганську люди чують вибухи і готують підвали. Радіо Свобода. 30 червня 2014 року. Посилання: <https://www.radiosvoboda.org/a/25440772.html>.
30. Янковський О. "Такого ніхто в світі не робив". Як ЗСУ вдалося знищити корабель РФ біля Бердянська. Новини Приазов'я. 25 березня 2022. Посилання: <https://www.radiosvoboda.org/a/novyny-priazovya-viyna-berdyansk-korabel-rf-lakiychuk/31769828.html>.
31. 12 injured after a Russian glide bomb smashes into a Ukrainian apartment building by Hanna Arhirova, The Independent, 3rd October, 2024.
32. 1991 Victory Over Iraq Was Swift, but Hardly Flawless by Michael R. Gordon, The New York Times, 31st December 2012.

33. After Missile Attack, Israel May Be Ready to Risk All-Out War With Iran by Patrick Kingsley Eric Schmitt and Ronen Bergman, The New York Times, 2nd October 2024.
34. Bombing Kyiv Into Submission? History Says It Won't Work by Max Fisher, The New York Times, 11th October 2022.
35. Children's hospital blown up as Putin launches 'genocidal' missiles by Chris Jewers and Will Stewart, The Daily Mail, 8th July 2024.
36. Fighting in Panama: The Planning; U.S. Invasion: Many Weeks of Rehearsals by Michael R. Gordon With Andrew Rosenthal, Special To the New York Times, The New York Times, 24th December 1989.
37. Gaza is in ruins after Israel's yearlong offensive. Rebuilding may take decades by Joseph Krauss and Sarah El Deeb, The Independent, 7th October, 2024.
38. How Leaders and Diplomats Are Trying to End the Gaza War by Patrick Kingsley and Edward Wong, The New York Times, 27th January 2024.
39. How we verify our reporting on the Ukraine war. The New York Times. 11th March 2022. Retrieved from <https://www.nytimes.com/2022/03/11/world/europe/ukraine-war-journalism.html?action>.
40. Invention That Shaped the Gulf War: the Laser-Guided Bomb, by Malcolm W. Browne, The New York Times, 26th February, 1991.
41. Israel Bombs Beirut Site, Targeting Presumed Successor to Slain Hezbollah Leader by Ronen Bergman, Euan Ward, Aaron Boxerman, Liam Stack, Lauren Leatherby and Michael Levenson, The New York Times, 3rd October 2024.
42. Israel Says at Least 8 Soldiers Are Killed in Clashes With Hezbollah by Euan Ward, Liam Stack, Farnaz Fassihi, Matthew Mpoke Bigg and Michael Levenson, The New York Times, 2nd October 2024.
43. John C. Bahnsen Jr., 89, Dies; Fierce Commander During the Vietnam War by Michael S. Rosenwald, The New York Times, 4th March 2024.
44. Lebanese emergency services are overwhelmed and need better gear to save lives in wartime by Sarah El Deeb, The Independent, 2nd October, 2024.
45. NATO warns of Russia's long war in Ukraine, vows to be ready by Lolita C. Baldor, The Associated Press, 18th January 2023.
46. Russian drones hunt civilians in Kherson 'safari' by Kieran Kelly, The Daily Telegraph, 5th October 2024.

47. Russia-Ukraine war at a glance: what we know on day 309 of the invasion by Martin Belam, The Guardian, 29th December 2022.
48. The U.S. War in Afghanistan: How It Started, and How It Ended by David Zucchino, The New York Times, 7th October 2021.
49. Ukraine war briefing: Fight hard through autumn, Zelenskyy urges forces by Warren Murray with Guardian writers and agencies, The Guardian, 1st October, 2024.
50. Ukraine war briefing: Russian attacks on hospital in Ukraine's Sumy kill 10, Kyiv says by Guardian staff and agencies, The Guardian, 29th September 2024.
51. Ukraine's Donbas Strategy: Retreat Slowly and Maximize Russia's Losses by Constant Méheut, The New York Times, 5th October 2024.
52. WAR IN THE GULF: THE OVERVIEW - U.S. AND ALLIES OPEN AIR WAR ON IRAQ; BOMB BAGHDAD AND KUWAITI TARGETS; 'NO CHOICE' BUT FORCE, BUSH DECLARES by Maureen Dowd, The New York Times, 17th January, 1991.
53. What Game Theory Tells Us About the Threat of an Israel-Iran War by Amanda Taub, 4th October 2024.
54. Zelensky Addresses the Security Council, Calling for Attention to Stay on Ukraine by Edward Wong and Farnaz Fassihi, The New York Times, 24th September 2024.

ABSTRACT of the MA thesis**«The concept of WAR in the English and Ukrainian Language Online Media»
(Kharkiv, 2024)**

This master's thesis addresses the cognitive structure of the concept of WAR, as represented in English and Ukrainian language online media from 1980 to 2024.

In today's informational web, where conflicts and warfare are increasingly covered globally, examining how the concept of war is represented in the media discourse of various linguistic cultures is very relevant. Online media play a crucial role in shaping public opinion, providing real time updates on events, consequences, and emotional contexts. From the perspective of the concept of WAR, media can not only relay facts but also construct cognitive models that influence audience perceptions. This effect becomes particularly significant during military conflicts, as media rhetoric can sway public sentiment, shape notions of "us" versus "them", strengthen fear, or, conversely, promote patriotism.

Understanding the cognitive structure of the concept of WAR is essential for analyzing how English and Ukrainian language media interpret the reality of war. In the time of informational warfare, words can not only describe events but also become tools of manipulation. Therefore, studying the perception of war across different linguistic and cultural contexts enhances our understanding of media representation of conflicts, counters imposed interpretations, and encourages critical thinking regarding media influence.

The **relevance** of this study stems from the need for a scientific understanding of the structural elements of the concept of WAR as presented in English and Ukrainian language online media. This research examines which components of the WAR concept are highlighted in different linguistic contexts, how cultural and linguistic codes affect perceptions of this concept, and the role emotional and evaluative components play in constructing the image of war.

The **object** of the research is the English language lexical representations of the WAR concept in online publications of the UK, the US, and Ukraine.

The **subject** of the research is the structure of the WAR concept as lexicalized in online publications of the UK, the US, and Ukraine.

The **purpose** of the research is to identify the cognitive structure of the concept of WAR, as lexicalized in the online publications of the UK, the US, and Ukraine.

Research objectives include:

- explaining the definition of media discourse;
- describing the cognitive mechanism of conceptual structuring;
- characterizing the structure of the WAR concept and the means of its lexical representation in online publications of the UK, the US, and Ukraine;
- identifying distinctive features in the structure of the WAR concept represented in English and Ukrainian language media.

The **research material** includes 100 language embodiments of the WAR concept in English and Ukrainian language online press.

Methods used in this study include discourse analysis and linguistic network modeling.

The **scientific novelty** of the study lies in identifying specific cognitive structures of the WAR concept in English and Ukrainian language media, with a comparative analysis of their characteristics.

The **theoretical** and **practical significance** of the study is that its findings may benefit both cognitive linguistics and media studies by providing insights into how media influence public perceptions of war.

The master's thesis is **composed of** an introduction, two chapters with conclusions for each, a general conclusion, and a bibliography (19 sources in Ukrainian, 35 sources in English). The textual part of the thesis consists of 36 pages.